

# РЕШЕНИЕ

№ 10582

гр. София, 20.06.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ**, в публично заседание на пети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД  
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20221110116375 по описа за 2022 година

# РЕШЕНИЕ

20.06.2023 г., гр. София

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I Г. О., 156-ти състав**, в открито публично заседание на пети юни през две хиляди двадесет и трета година, в състав:

**ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА**

при секретаря ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 16375/2022 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от „ТС“ ЕАД срещу Л. В. К., Д. П. Н., Л. Г. Н., Е. Г. Н., в която се твърди, че ответниците били потребители на топлинна енергия, като наследници на В. И. К. и Г. К. Н., за недвижим имот, находящ се в гр. ...., аб. № 291143, като била доставена топлинна енергия, по договор за покупко-продажба на топлинна енергия при общи условия. Поддържа, че е доставил топлинна енергия на стойност 2662.72 лева за периода от 01.10.2018 г. до 30.04.2020 г., но ответниците не я били заплатили, поради което изпаднали в забава и дължали и обезщетение за забава върху главница за топлинна енергия в размер на 426,79 лева за периода от 15.09.2019 г. до 15.02.2022 г. Излага съображения, че е предоставил и услугата дялово разпределение, поради което ответниците му дължали сумата от 37,06 лева, представляващи припадаща се част от цената на услугата дялово разпределение за периода м.02.2019 г. до м.04.2020 г., както и сумата от 8,22 лева –

мораторна лихва върху главницата за дялово разпределение за периода 01.03.2019 г. до 15.02.2022 г. Иска ответниците да бъдат осъдени да заплатят разделно претендираните суми, както и присъждането на деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба от Л. В. К., като се твърди, че не оспорва обстоятелството, че наследник на В. И. К., поради което се явява наследник на процесния имот. Поддържа, че не е консумирал топлинна енергия, поради което не дължи заплата за нея, за което прави обосновка, че през процесния период не бил ползвал съсобствената вещ. Сочил, че за процесния период топлинната енергия била ползвана от ответника Е. Н.. Навежда доводи за недоказаност на претенцията. Излага съображения, че претенцията е погасена по давност на основание чл. 111, б. „в“ ЗЗД, което аргументира. Прави доказателствени искания за допускане събирането на гласни доказателствени средства чрез разпит на двама свидетели при режим на довеждане за установяване на обстоятелства за това кое или кои лица са живели в имота през процесния период, съответно дали ответника е живял в имота. Иска отхвърляне на предявените искове. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК не е подаден отговор на исковата молба от останалите ответници и не е изразено становище по предявените искове.

Третото лице-помагач на страната на ищеца е представило писмени доказателствени средства, като е изразило становище за доказаност и основателност на предявените искове.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно и пасивно субективно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

При релевираните в исковата молба твърдения възникването на спорното право се обуславя от осъществяването в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): **1.** наличието на действително правоотношение по договор за продажба (доставка) на топлоенергия, по силата на което продавачът се е задължил да прехвърли правото на собственост върху процесните стоки и да ги предаде, а купувачът да ги получи и да заплати уговорената продажна цена и **2.** продавачът да е доставил топлинна енергия в твърдяното количество на купувача; **3.** ответниците да са наследници на В. И. К. и Г. К. Н., като са приели наследството.

Съгласно чл. 153, ал. 1 ЗЕ „потребители на топлинна енергия“ са всички **собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда** - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение. А по силата на определителната правна норма, регламентирана в § 1, т. 42 (отм.) ЗЕ, но действащ през релевантния период, „потребител на енергия или природен газ за битови нужди“ е физическо лице - **собственик или ползвател на имот**, което ползва топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за **домакинството си**. А съгласно § 1, т. 2а от ДР ЗЕ 2а. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) „Битов клиент“ е клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за собствени битови нужди, а съобразно § 1, т. 41б ДР ЗЕ „Потребител на енергийни услуги“ е: краен клиент, който купува енергия или природен газ, и/или ползвател на преносна и/или разпределителна мрежа за снабдяването му с енергия или природен газ.

Съгласно т. 1 от **Тълкувателно решение № 2 от 17.05.2018 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2017 г., ОСГК** – „Собствениците, респективно бившите съпрузи като съсобственици,

или титулярите на ограниченото вещно право на ползване върху топлоснабдения имот, дължат цената на доставената топлинна енергия за битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката в хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение, освен ако между ползвателя на договорно основание и топлопреносното предприятие е сключен договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот, през времетраенето на който ползвателят като клиент на топлинна енергия за битови нужди дължи цената ѝ... Клиенти на топлинна енергия за битови нужди могат да бъдат и правни субекти, различни от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, ако ползват топлоснабдения имот със съгласието на собственика, респективно носителя на вещното право на ползване, за собствени битови нужди, и същевременно са сключили договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за този имот при публично известните общи условия директно с топлопреносното предприятие. В тази хипотеза третото ползващо лице придобива качеството "клиент" на топлинна енергия за битови нужди ("битов клиент" по смисъла на т. 2а § 1 ДР ЗЕ) и като страна по договора за доставка на топлинна енергия дължи цената ѝ на топлопреносното предприятие. Договорът между това трето ползващо лице и топлопреносното предприятие подлежи на доказване по общия ред на ГПК, например с откриването на индивидуална партида на ползвателя при топлопреносното дружество, но не се презумира с установяване на факта на ползване на топлоснабдения имот. В гореизложения смисъл изброяването в нормата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ на собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване като клиенти (потребители) на топлинна енергия за битови нужди и страна по продажбеното правоотношение с топлопреносното предприятие не е изчерпателно. Противното разбиране би противоречало на принципа за договорна свобода, регламентиран в чл. 9 ЗЗД и приложим както за гражданските, така и за търговските сделки. При постигнато съгласие между топлопреносното предприятие и правен субект, различен от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, за сключване на договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за топлоснабден имот при спазване на одобрените от КЕВР публично известни общи условия, съставляващи неразделна част от договора, този правен субект дължи цената на доставената топлинна енергия за собствените му битови нужди.

Приложена е молба-декларация от В. И. К. до „ТС“ АД от 29.01.1998 г., с която е поискано откриването на партида за топлоснабдяване по отношение на имот в гр. ....

От Нотариален акт за продажба на имот № 17 по нот. д. № 27407/1997 г. се установява, че В. И. К. и Г. К. Н. са станали собственици на имот в гр. ....

Приложено е Удостоверение за наследници изх. № РЛН22-УГН51-5915/20.04.2022 г. се установява, че В. И. К. е починал на 19.08.2016 г., като е оставил за наследници Л. В. К. (син – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН), Ю. К. а В. а – Георигева (дъщеря – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН, починала на 16.05.2016 г. – без низходящи наследници), Г. К. Н. (син – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН – починал на 05.03.2010 г., които е оставил за наследници по право на заместване – низходящите му Л. Г. Н. – син (арг. чл. 5, ал. 1 ЗН) и Е. Г. Н. (дъщеря – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН)). Посочените обстоятелства се потвърждават и от представеното Удостоверение за наследници изх. № РЛН22-УГ51-5914/20.04.2022 г., с което се установява, че Г. К. Н. е починал на 05.03.2010 г., като освен вече посочените низходящи наследници се установява, че същият е имал и преживяла съпруга – Д. П. Н..

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства и направените оспорвания от ответника по отношение липсата на облигационно отношение и права върху процесния топлоснабден имот намира следното:

С откриване на наследството наследниците придобиват правото да получат наследственото имущество. То не преминава по право към тях. При откриване на

наследството за наследниците възниква правото да го приемат. С приемането му те го придобиват. Тоест, наследствената сезина не преминава по право върху наследниците, с факта на откриване на наследството, а единствено открива правната възможност на последните да заявят дали приемат наследството или се отказват от същото. Съгласно разпоредбата на чл. 48 ЗН наследството се придобива с приемането му. Приемането на наследството е едностранен акт, с който наследникът изявява волята си да го придобие. С него се определят отношенията между наследниците помежду им и между тях и третите лица, които са били в имуществени отношения с наследодателя. Приемането на наследството е изрично или мълчаливо. Изричното приемане се извършва с писмено изявление до районния съдия по местоткриване на наследството. То се вписва в особена за това книга – арг. чл. 49, ал. 1 ЗН.

Мълчаливо приемане има, когато наследникът извърши действия, които несъмнено предполагат намерението му да приеме наследството и които той не би имал право да извърши, освен в качеството си на наследник – арг. чл. 49, ал. 2 ЗН.

В Закона за наследството е предвидена възможност наследникът да бъде заставен да се произнесе по въпроса за приемане на наследството. Съгласно правилото на чл. 51, ал. 1, изр. 1 ЗН по искане на всеки заинтересован, районният съдия може да определи на наследника срок, за да заяви приема ли наследството или се отказва от него. Преди да определи този срок съдът призовава наследника и ако той се яви, го изслушва по въпроса. Според нормата на чл. 51, ал. 1, изр. 2 ЗН, когато има заведено дело срещу наследника, което не може да се движи, тъй като той не се е произнесъл, дали ще приеме наследството срокът за приемане се определя от съда, който разглежда делото. При граматическото, систематично и телеологически тълкуване на разпоредбата на чл. 51, ал. 1, изр. 2 налага извод, че когато има заведено дело срещу наследник на починало лице, респ. починал в хода на делото ответник, което не може да се движи, тъй като той не се е произнесъл дали приема наследството, съдът му определя срок да заяви дали приема наследството или се отказва от него, **само по искане на заинтересована страна по делото.** Такава заинтересована страна е ищецът, тъй като той има интерес да се установи безспорно кои са приелите наследството наследници на лицето, с което той има правен спор или спрямо което иска да установи правата си. Ако наследникът не отговори в срока по чл. 51, ал. 1 ЗН, той губи правото да приеме откритото в негова полза наследство – чл. 51, ал. 2 ЗН. Касае се за преклузивен срок, който нито спира, нито може да се прекъсне с изтичането на който се погасява самото субективно материално право на наследника – така **Решение № 101.08.2019 г. по гр. д. № 2260/2018 г. на ВКС, IV Г. О.**

Отделно от горното трябва да се изясни, че иска по отношение на ответника Д. П. Н. е неоснователен още по твърдения. Ищецът изобщо не е съобразил правилото на чл. 10 ЗН, тъй като наследяване по право на заместване имат само низходящите, но не и преживелия съпруг. Други лица, извън тези по чл. 10, ал. 1 и ал. 2 ЗН не могат да бъдат наследници по право на заместване, вкл. и преживелия съпруг на заместващото лице. Това произтича и от систематичното тълкуване с нормата на чл. 10, ал. 3 ЗН, която предвижда, че при право на замества, наследството се разпределя по коляно, а не както е общото правило по глава, а преживелия съпруг не е част от коляното на починалото лице, нито се явява наследствен субституент по смисъла на чл. 21, ал. 1 ЗН. Логиката на това разрешение е, че правото на заместване по чл. 10 ЗН държи сметка за наличието на роднинска връзка между самите наследници, а единствения наследник, който наследява по закон и няма роднинска връзка с наследодателя е преживелия съпруг, т.е. правното положение на същия е наследник по закон, но *ex lege* по правилото на чл. 9 ЗН (доколкото преживелия съпруг не влиза в нито един от редовете на интестантното наследяване), т.е. не по силата на роднинската връзка, а по силата на брачно отношение възникнало преди смъртта на наследодателя. В този смисъл, че преживелия съпруг на дете или наследник брат или сестра не наследява – вж. напр. **Решение № 202 от 28.03.2002 г. по гр. д. № 749/2001 г. на I г. о. на ВКС; Определение №**

**6/05.01.2016 г. по гр. д. № 5512/2015 г. на ВКС, I г. о.**

За пълнота трябва да се изтъкне и факта, че ищецът, а така и третото лице-помагач на страната на ищеца са имали възможност да поискат откриване на производство по чл. 51 ЗН, но по делото няма никакви данни или искания в тази насока. Тоест, съдът при наличието на разпределена доказателствена тежест и множество възможности, за да бъде доказана наследствената сукцесия, не може да възприеме тезата, че е доказано пълно и главно, че е налице наследствено правоприемство. Следователно не е доказана първата материална предпоставка, поради което и с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК.

С оглед гореизложеното, съдът намира, че не следва да коментира останалите събрани по делото доказателства във връзка с установяване на останалите материални предпоставки, тъй като това се явява безпредметно.

Тъй като претенциите за мораторни лихви и за дялово разпределение са обусловени от претенциите за заплащане на главницата за доставената топлинна енергия, то след като обуславящата претенция е неоснователно, то такива се явяват и обусловените, поради което същите следва да бъдат отхвърлени в цялост.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират деловодни разноси разполагат само ответниците на основание чл. 78, ал. 3 ГПК. Въпреки това ответниците не са поискали присъждането на деловодни разноси и не са доказали, че действително са сторили такива, поради което не следва да им се присъждат деловодни разноси.

Така мотивиран, Софийският районен съд

## **РЕШИ:**

### **РЕШИ:**

**ОТХВЪРЛЯ** предявените иски от „ТС“ ЕАД, ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр. .... **срещу** Л. В. К., ЕГН: ....., с адрес: гр. ...., **за заплащане** на основание чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, на **сумата от 665,58 лева**, представляващи цена на доставена топлинна енергия по договор за покупко-продажба на топлинна енергия при общи условия за имот, находящ се в гр. ...., аб. № 291143, за периода от 01.10.2018 г. до 30.04.2020 г., както и **сумата от 106,70 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за цената на топлинната енергия за периода от 15.09.2019 г. до 15.02.2022 г., както и **сумата от 9,27 лева**, представляващи цена на услугата дялово разпределение за периода от м.02.2019 г. до м.04.2020 г., както и **сумата от 2,01 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за дяловото разпределение за периода от 01.03.2019 г. до 15.02.2022 г.

**ОТХВЪРЛЯ** предявените иски от „ТС“ ЕАД, ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр. .... **срещу** Д. П. Н., ЕГН: ....., с адрес: гр. ...., **за заплащане** на основание чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, на **сумата от 443,79 лева**, представляващи цена на доставена топлинна енергия по договор за покупко-продажба на топлинна енергия при общи условия за имот, находящ се в гр. ...., аб. № 291143, за периода от 01.10.2018 г. до 30.04.2020 г., както и **сумата от 71,13 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за цената на топлинната енергия за периода от 15.09.2019 г. до 15.02.2022 г., както и **сумата от 6,18 лева**, представляващи цена на услугата дялово разпределение за периода от м.02.2019 г. до м.04.2020 г., както и **сумата от 1,37 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за дяловото разпределение за периода от 01.03.2019 г. до

15.02.2022 г.

**ОТХВЪРЛЯ** предявените искиове от „ТС“ ЕАД, ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр. .... **срещу** Л. Г. Н., ЕГН: ....., с адрес: гр. ...., **за заплащане** на основание чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД на **сумата от 690,34 лева**, представляващи цена на доставена топлинна енергия по договор за покупко-продажба на топлинна енергия при общи условия за имот, находящ се в гр. ...., аб. № 291143, за периода от 01.10.2018 г. до 30.04.2020 г., както и **сумата от 124,48 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за цената на топлинната енергия за периода от 15.09.2019 г. до 15.02.2022 г., както и **сумата от 10,81 лева**, представляващи цена на услугата дялово разпределение за периода от м.02.2019 г. до м.04.2020 г., както и **сумата от 2,40 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за дяловото разпределение за периода от 01.03.2019 г. до 15.02.2022 г.

**ОТХВЪРЛЯ** предявените искиове от „ТС“ ЕАД, ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр. .... **срещу** Е. Н. Г., ЕГН: ....., с адрес: с. ...., **за заплащане** на основание чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД на **сумата от 690,34 лева**, представляващи цена на доставена топлинна енергия по договор за покупко-продажба на топлинна енергия при общи условия за имот, находящ се в гр. ...., аб. № 291143, за периода от 01.10.2018 г. до 30.04.2020 г., както и **сумата от 124,48 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за цената на топлинната енергия за периода от 15.09.2019 г. до 15.02.2022 г., както и **сумата от 10,81 лева**, представляващи цена на услугата дялово разпределение за периода от м.02.2019 г. до м.04.2020 г., както и **сумата от 2,40 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за дяловото разпределение за периода от 01.03.2019 г. до 15.02.2022 г.

**РЕШЕНИЕТО** е постановено при участието на трето лице-помагач „ТС“ ЕООД на страната на ищеца „ТС“ ЕАД.

**РЕШЕНИЕТО** може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от съобщението пред Софийски градски съд с въззивна жалба.

**Препис от решението да се връчи на страните!**

**РАЙОНЕН СЪДИЯ:**

**Съдия при Софийски районен съд:** \_\_\_\_\_